

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 13 kwietnia 2015 r.

Na podstawie oceny całokształtu materiału dowodowego ujawnionego na rozprawie głównej, Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

E. N. w latach 2011 – 2013 pełniła funkcję Przewodniczącej (...) Związku Zawodowego (...) Zakładowej Organizacji Związkowej przy Centrum Onkologii – Instytucie im. (...) w W. (dalej Związek). Posiadała pełnię praw do reprezentacji Związku. W tym czasie funkcję zastępcy przewodniczącego sprawowała U. D.. W skład Komisji Rewizyjnej wchodziły z kolei B. I. i E. B.. Do jednych z ich obowiązków należało kontrolowanie Zarządu pod kątem wydatków finansowych. Do czerwca 2011 r. oficjalną oraz faktyczną funkcję Skarbnika Związku pełniła K. M.. Do jednego z jej obowiązków należało opłacanie składek do Zarządu Rejonu i Zarządu Krajowego Związku Zawodowego (...). W tym czasie, na jej prośbę faktyczne obowiązki skarbnika przejęła E. N., co zostało uzgodnione z pozostałymi członkami Związku.

/k. 26v, 260 - 262 – zeznania świadka U. D., k. 64v, 247 – zeznania świadka K. M., k. 66v, 356 - 357 - zeznania świadka B. I., k. 68v – zeznania świadka E. B., k. 70v, 245 – 246 – zeznania świadka I. K./

W dniu 23 sierpnia 2011 r. E. N. oraz U. D. zawarły w imieniu Związku umowę o świadczenie usług bankowych oraz o prowadzenie rachunków i lokat z A. Bankiem z siedzibą w W.. Otworzony w związku z umową rachunek bankowi nosił numer (...). Na rachunek ten wpłacane były składki członkowskie, służył on ponadto do rozliczeń bieżącego funkcjonowania Związku

/k 26v – zeznania świadka U. D., k. 21-22 – umowa o świadczenie usług bankowych/

W okresie poprzedzającym pełnienie funkcji Przewodniczącej Związku, a także w czasie wykonywania tych obowiązków, E. N. – jako osoba fizyczne – zawarła szereg umów z Bankami, w tym:

- umowę kredytu hipotecznego z dnia 3 lipca 2009 r. z Bankiem (...) S.A w wysokości 315.117,31 zł. Z powodu niewywiązywania się przez nią z obowiązku uiszczania rat kapitało-odsetkowych, w dniu 19 października 2012 r., Bank wypowiedział umowę. Na dzień 21 lipca 2014 r. całkowita wysokość zadłużenia E. N. z tytułu tej umowy wynosiła 397.440,23 zł (k. 296 – pismo z Banku (...) S.A),

- umowę rachunku bankowego w (...) Bank (...) S.A. o numerze (...), który służył do rozliczania kredytu konsumpcyjnego oraz (...), na którym w okresie od dnia 25 listopada 2012 r. do dnia 31 grudnia 2013 r. nie dokonywała żadnych transakcji (k. 300 - pismo z (...) Bank (...) S, k. 301 – płyta CD);

- umowę rachunku bankowego o numerze (...) w (...) S.A. na którym, okresie od 25 listopada 2012 r. do 31 grudnia 2014 r. nie dokonywała żadnych operacji bankowych (k. 303 – pismo z (...) S.A., k.303-historia operacji bankowych),

- umowę rachunku bankowego w (...) Bank (...) S.A. o numerze (...), na którym w okresie od 25 listopada 2012 r., a 31 grudnia 2013 r. nie dokonywała żadnych operacji, ponieważ w dniu 14.09.2012 r. rachunek został zamknięty. Jednocześnie zawarła z tym Bankiem 3 umowy kredytowe. (k. 305 – pismo z (...) Bank (...) S.A, k. 306 – 308 - historia operacji na koncie);

- umowę kredytu w (...) -u w wysokości 30.000,00 zł, który nie został spłacony (k. 314 – pismo ze (...), k. 315 – 319 – historia rachunku);

- umowę rachunku osobistego o numerze (...) w (...) S.A., który jednak nie wykazywał żadnych obrotów (k. 321 – pismo z (...) S.A., k. 322 – 324 – historia rachunku);

- 4 umowy kredytowe w (...)A., gdzie jej zadłużenie wynosiło 8496,54 zł, a co do którego prowadzona była egzekucja komornika (k. 330 – pismo z (...) Agricole);

- umowy kredytowe w (...) Bank S.A., w tym kredyt hipoteczny uruchomiony w dniu 21.07.2009 r. na kwotę 353.197,71 zł, na poczet którego dokonała dwóch spłat w dniach 3.12.2012 r. 31.12.2012 r. w wysokości po 600 zł (k. 334 – pismo z (...) Bank S.A.);

- umowę kredytu w (...) Bank (...) S.A., która w dniu 11.04.2013 r. została wypowiedziana (k. 336 – pismo, k. 337 - 346 – historia rachunku bankowego);

- umowę rachunku bankowego o numerze (...) w (...) Bank S.A. (k.228 - pismo z banku, k. 229 – 243 – historia rachunku)

Z powodu narastającego zadłużenia E. N. przed dniem 25 listopada 2011 r. uznała, że będzie dokonywać sukcesywnych przelewów z konta związkowego w A. Banku na swój własny rachunek bankowy w tym samym banku.

E. N. wiedziała, że jej proceder może wyjść na jaw, a więc pod przykryciem przelewów tytułem rzeczywistych wydatków związkowych, które jednak nie miały żadnego uzasadnienia i pokrycia, od dnia 25 listopada 2011 r. zaczęła wyprowadzać pieniądze związkowe, które zostały jej powierzone w związku z piastowaną funkcją, na własne konto, by dalej dokonywać nimi prywatnych transakcji.

Od dnia 25 listopada 2011 r. do dnia 10 marca 2013 r. E. N., działając z tym samym zamiarem, przelała drogą elektroniczną na swój rachunek w A. Banku następujące kwoty, wskazując następujące tytuły, przy czym część z tych kwot znalazła odbicie w rzeczywistych potrzebach i wydatkach. I tak dniu 25.11.2011 r. E. N. przelała 8.000 zł – na założenie rzekomej lokaty. W dniu 5.12.2011 r. E. N. przelała 8000 zł – na założenie rzekomej lokaty i w tym samym dniu przelała kwotę 1.000,00 zł na catering i bony, co znajduje odzwierciedlenie w rozliczeniu i kwota ta rzeczywiście została prawidłowo wydatkowana. W dniu 12.01.2012 r. E. N. przelała 1.200 zł – tytułem zaliczki na rzekome szkolenia unijne dla 3 osób. W dniu 3.02.2012 r. E. N. przelała 1.000 zł – na rzekome porady prawne. W dniu 9.02.2012 r. E. N. przelała 1.000 zł – na rzekome materiały reklamowe. W dniu 22.02. 2012 r. E. N. przelała 100 zł – na rzekome bilety (...) i transport materiałów na akcję protestacyjną, która miała jednak miejsce w roku 2011. W dniu 25.02.2012 r. E. N. przelała 100 zł – na rzekomy zakup książek. W dniu 01.03.2012 r. E. N. przelała 400 zł – na zakup rzekomych kodeksów i monitorów. W dniu 14.03.2012 r. E. N. przelała 600 zł – na rzekomą działalność statutową. W dniu 23.03.2012 r. E. N. przelała 750 zł – na rzekome rekompensaty. W dniu 04.04.2012 r. E. N. przelała 1.800 zł – na rzekome założenie lokaty. Podobnie w dniu 04.05.2012 r. – kwotę 1.400 zł na rzekome założenie lokaty. W dniu 17.05.2012 r. E. N. przelała 250 zł – na rzekome materiały propagandowe.

W dniu 24.05.2012 r. E. N. przelała 20 zł – na rzeczywiste opłaty pocztowe, co stanowiło naturalne wydatki Związku. Kwota ta nie została rozliczona, była jednak kwotą drobną.

Następnie, w dniu 31.05.2012 r. E. N. przelała 2000 zł znów na rzekome założenie lokaty, podobnie w dniu 06.06.2012 r. dokonała przelewu kwoty 700 zł – na rzekome założenie lokaty, co powtórzyło się w dniu 02.07.2012 r., gdy przelała kwotę 2.600 zł – na rzekome założenie lokaty. W dniu 15.07.2012 r. E. N. przelała 200 zł – na rzekome porady prawne, by w dniu 31.07.2012 r. przelać kwotę 2.700 zł na rzekome założenie lokaty. W dniu 01.08.2012 r. E. N. przelała 300 zł – na rzekomy pozew sądowy.

W dniu 22.08.2012 r. E. N. przelała 15 zł – na rzeczywiste listy polecone, co – podobnie jak w przypadku przelewu z dnia 25.05.2012 r. - stanowiło naturalne wydatki Związku. Wydatek ten nie został rozliczony, lecz jest rzeczywisty (zeznania U. D.).

W dniu 31.08.2012 r. E. N. ponownie przelała 2.800 zł – na założenie rzekomej lokaty, zaś w dniu 21.09.2012 r. – 100 zł – na rzekome prowadzenie biura. W dniu 29.09.2012 r. E. N. przelała 2.900 zł – na prowadzenie lokaty, w dniu 11.10.2012 r. 100 zł – na prowadzenie biura, w 30.10.2012 r. E. N. przelała 2.800 zł – na założenie rzekomej lokaty,

co powtórzyło się w dniu 01.12.2012 r. – kwota 2.400 zł na założenie rzekomej lokaty, 30.12.2012 r. – kwota 2.400 zł na założenie rzekomej lokaty, 05.02.2013 r. – kwota 850 zł na założenie rzekomej lokaty, 28.02.2013 r. – kwota 700 zł na założenie rzekomej lokaty oraz końcowo w dniu 10.03.2013 r. – kwota 100 zł na założenie rzekomej lokaty.

Oprócz wydatków drobnych – pocztowych ujętych wyżej oraz nieujętego wydatku na toner do drukarki, który był podobnie jak wydatki pocztowe uzasadniony, wszystkie pozostałe przelane kwoty w wysokości łącznej 49.100,00 zł, nie zostały nigdy rozliczone ze Związkiem, były wydatkami nierzeczywistymi, mającymi charakter przestępny.

/k. 26-31 – historia rachunku Związku, dokumenty z Załącznika nr 1, k. 229 – 243 – historia rachunku bankowego, k. 244-245, k. 463-463v. - częściowe wyjaśnienia oskarżonej, k. 16-16v., k. 260-261, k. 467-468 – zeznania świadka U. D., k. 51 – 61 – historia rachunku, k. 228 – 243 – historia rachunku osobistego oskarżonej; zasady wiedzy i doświadczenia życiowego/

W dniach 6-7.03.2013 r. Komisja Rewizyjna Związku w składzie (...) oraz B. I. podjęły czynności na rzecz kontroli finansowej, w związku z otrzymaniem informacji ze struktur regionalnych o braku przesyłania składek. W związku z tym, na dzień 13 marca wyznaczono zebranie Związku, o którym osobiście poinformowana została E. N.. Mimo obietnicy stawiennictwa, Przewodnicząca nie pojawiła się na zebraniu. Komisja Rewizyjna przystąpiła zatem do weryfikacji dokumentacji finansowej Związku i ujawniono braki środków pieniężnych na koncie w wysokości 51.716 zł. 9 kwietnia 2013 r. E. N. pojawiła się na obowiązkowym zebraniu i przekonywała, że przelewy pieniędzy miały na celu zasilenie prywatnego funduszu inwestycyjnego założonego dla dobra związku. E. N. zadeklarowała zwrot środków z funduszu i przelanie ich na rachunek związku, a także zobowiązała się do zapłaty zaległych składek na rzecz Regionu (...) i Krajowego Zarządu Związku. Czynności te miały zostać dokonane do dnia 11 kwietnia 2013 r. E. N. nie wykonała swoich zobowiązań i została pozbawiona funkcji przewodniczącej Związku.

/ k. 26v – zeznania świadka U. D., k. 65v, 247 – zeznania świadka K. M., k. 67v – zeznania świadka B. I., k. 68v – zeznania świadka E. B., k. 262 – 263 – zeznania świadka E. M., k. 66v, 356-357 – zeznania świadka B. I., k. 245-246 – zeznania świadka I. K., k.5-7 – protokół pokontrolny Komisji Rewizyjnej, k. 8-13 -protokół pokontrolny z posiedzenia Zarządu, k. 14 – informacja o władzach Związku, k. 23 – 41 – historia rachunku, k.44-49 – historia rachunku/

E. N., ur. (...), o wykształceniu wyższym, z zawodu pielęgniarka, obecnie rencistka, nie leczona psychiatrycznie ani odwykowo, nie posiadająca nikogo na utrzymaniu, nie była dotychczas karana (k. 452)

- przesłuchana na etapie postępowania przygotowawczego (k. 99) przyznała, że dokonała przelewu pieniędzy Związku na swoją prywatną lokatę w A. Banku, lecz nie była to jej zdaniem kwota 51.716 zł, a jedynie 29.000 zł.

- przesłuchana na rozprawie (k. 244-245) podtrzymała dotychczasowe stanowisko, co do kwoty przelanej z kasy Związku na własne konto. Wyjaśniła ponadto, że pieniądze były jej potrzebne do spłaty prywatnej lokaty, która jednak okazała się nietrafionym przedsięwzięciem. Dodała, że miała nieograniczony dostęp do konta, i że dokonywała przelewów samodzielnie przez Internet. Odnośnie swojej prywatnej lokaty, nie wyjaśniła jaki był jej charakter. Wskazała jedynie, że nie była to lokata bankowa, a wpłacone na jej poczet pieniądze przepadły. Co do sposobu finansowania bieżącej działalności Związku wskazała, że większe transakcje potwierdzane były fakturami, a w przypadku drobniejszych wydatków podejmowane były uchwały Związku.

Podczas uzupełniających wyjaśnień na rozprawie (k. 463 – 464) wyjaśniła, że ponosiła wydatki w kwocie 300 zł tytułem kosztów radycy prawnego, w związku z transportem materiałów na akcję protestacyjną oraz w związku z zakupem książek prawniczych. Twierdziła, że najpierw kupowała te rzeczy, po czym dołączała do dokumentacji odpowiednie rachunki, a następnie przelewała z konta Związku pieniądze na swój rachunek. Stwierdziła ponadto, że w dniu 5 grudnia 2011 r. w Centrum Onkologii miała miejsce usługa cateringowa podczas której wydawane były bony świąteczne. Zaznaczyła ponadto, że poniosła koszty w związku z prowadzeniem biura.

Sąd zważył:

W ocenie Sądu, swobodna analiza ustalonego powyżej stanu faktycznego uprawnia, w sposób nie budzący jakichkolwiek wątpliwości do przyjęcia, że oskarżona E. N. popełniła przestępstwo sprzeniewierzenia mienia. Zauważyć należy, że w sprawie podjęto szeroką inicjatywę dowodową, w szczególności związaną z analizą rachunków bankowych Związku oraz oskarżonej, w celu ustalenia rzeczywistej wysokości przywłaszczonej kwoty pieniędzy. Zgromadzony tym sposobem materiał dowodowy należy uznać za pełny i jednoznacznie wskazujący na to, że oskarżona E. N. ponosi odpowiedzialność za zarzucany jej czyn w ujęciu wskazanym w sentencji wyroku skazującego.

W ocenie Sądu, wyjaśnienia oskarżonej należy uznać za wiarygodne jedynie w części, w której pokrywają się z pozostałym materiałem dowodowym będącym podstawą do przypisania oskarżonej sprawstwa. Nie można bowiem zgodzić się z twierdzeniem oskarżonej, że przelała na swoje konto jedynie 29.000 zł, jak twierdziła w postępowaniu przygotowawczym, jak również kwotę odpowiadającą wartości przelewów „na lokatę” jak podnosiła przed Sądem. Jak bowiem wynika ze szczegółowego wykazu transakcji dokonywanych zarówno na rachunku bankowym Związku jak i na rachunku oskarżonej, kwota ta była znacznie wyższa i wynosiła 49.100 zł. Zdaniem Sądu, nie tylko przelewy dotyczące założenia rzekomych lokat, do czego oskarżona wprost się przyznała, ale i transakcje zatytułowane inaczej niż „na założenie lokaty” (z wyłączeniem cateringu i bonów, co znajduje odzwierciedlenie w zeznaniach U. D. i rozliczeniu znajdującym się w Załączniku nr 1, wydatków pocztowych oraz tuszu do drukarki, albowiem oskarżona jako jedyna drukowała dokumenty związkowe) stanowią przedmiot czynności wykonawczych oskarżonej i znajdują swoje potwierdzenie na rachunku bankowym oskarżonej. W tym zakresie wyjaśnienia oskarżonej pozostają w sprzeczności z pozostałym zgromadzonym materiałem dowodowym, przede wszystkim w postaci zeznań świadków – członków Komisji Rewizyjnej Związku, które po przeprowadzeniu audytu ujawniły, że kwota której brakowało na rachunku Związku wynosi ponad 50.000 zł. Co więcej, tej wersji oskarżonej nie potwierdza szczegółowa analiza transakcji dokonywana na jej prywatnym rachunku bankowym. Jak bowiem wynika z historii rachunku, przelane kwoty, zatytułowane inaczej niż „na założenie lokaty” co oczywiste znajdują swoje odzwierciedlenie w kwotach zasilających prywatny rachunek oskarżonej. Kwoty te były natychmiast pożytkowane na prywatne wydatki oskarżonej. Fakt dokonywania tych transakcji potwierdza także wszechstronna i pełna opinia biegłego. Powyższe prowadzi do wniosku, że oskarżona dokonując szeregu regularnych przelewów na swoje konto, tytułując je na przykład „na prowadzenie biura”, „na książki”, „na rekompensaty”, „na działalność statutową”, starała się stworzyć pozory prawidłowego wywiązywania się ze swojej funkcji skarbnika Związku odpowiedzialnego za prowadzenie jego bieżącej działalności finansowej. Za wiarygodne należy uznać natomiast twierdzenia oskarżonej odnośnie wydatków poniesionych w związku z cateringiem i bonami, pocztą i zakupem tonera do drukarki, o czym była mowa wyżej. Prawdą jest, że 5 grudnia 2011 r. Związek organizował akcję cateringową podczas której rozdawane były bony świąteczne, co wynika z zeznań U. D. (k. 467-467v.). Fakt ten posłużył także na zweryfikowanie kwoty, która została wskazana przez biegłą, a więc 52,245,00 zł (podanej w opinii pisemnej – k. 449) na zasadzie rachunku matematycznego poprzez wyeliminowanie kwot: 2000 zł (akcja protestacyjna, albowiem przelew ten nie był objęty zakresem skargi prokuratora), 1000 zł (catering i bony), 35 zł (poczta) i 110 zł (toner) jako środków finansowych przelanych na konto oskarżonej znajdujących pokrycie w dokumentacji Związku (w części – zob. Z.. Nr 1) oraz innych dowodach. Rachunek ten wygląda następująco: 52.245.00 zł minus wydatki zasadne, o których była mowa wyżej (3.145.00 zł) równa się 49.100,00 zł.

Powyższy stan faktyczny odnośnie do uzasadnionych wydatków został ponadto ustalony w oparciu o wiarygodne zeznania świadka U. W. Zarządu Związku, która zarówno podczas przesłuchania na etapie postępowania przygotowawczego (k. 26 v.), jak i podczas rozprawy głównej (k. 260-262, k. 467-467v.) szczegółowo opisała sytuację w Związku podczas pełnienia przez oskarżoną funkcji Przewodniczącej. Chronologicznie przedstawiła także podejmowane przez Związek czynności mające na celu ujawnienie nieprawidłowości finansowych na rachunku Związku.

Na kanwie tych zeznań, w połączeniu z analizą zeznań pozostałych świadków z ramienia Związku należy stwierdzić, że świadek, jako osoba od wielu lat sprawująca funkcje kierownicze w Związku posiadała dokładną wiedzę na temat jego funkcjonowania oraz zasad prowadzenia rozliczeń finansowych. Przesłuchana na rozprawie wskazała, że członkinie Zarządu zdecydowały o założeniu lokaty na koncie Związku, aby uzyskiwać z niej procentowy zysk. Zeznała także, że

po dokonaniu audytu niepokryte faktury wynosiły ok. 40.000 zł. Nie potwierdziła jakoby odbywały się także kursy dla członkiń Związku, jednak nie zaprzeczyła, że w ramach bieżącej działalności Związku dokonywane były rozliczenia z tytułu cateringu i bonów. W ocenie Sądu, zeznania świadka zasługują na pełne uwzględnienie, a przedstawione przez nią informacje korespondują z zeznaniami pozostałych świadków, znajdują także pokrycie w dowodach z dokumentów zgromadzonych w sprawie.

Za w pełni wiarygodne należy także uznać zeznania świadka K. M.. Potwierdziły one, że przez powołaniem na funkcję Przewodniczącej Związku (...) pełniła oficjalnie funkcję skarbnika, jednak po wyborze oskarżonej przekazała jej swoje faktyczne obowiązki w tym zakresie. Przedstawiła tak że szczegółowo przebieg ustalania rzeczywistej wysokości brakujących środków na rachunku Związku. Podczas przesłuchania na rozprawie (k. 247) potwierdziła, że przelewy z rachunku Związku nie były potwierdzane żadnymi fakturami. Wskazała ponadto, że tonery do drukarek, papier i segregatory do biura były kupowane przez oskarżoną.

Świadek E. B., przesłuchiwana podczas postępowania przygotowawczego (k. 68v), pełniąca funkcję członkini Komisji Rewizyjnej opisała w swoich zeznaniach przebieg ustalania braku środków finansowych na koncie związku, szczegółowo przedstawiając czynności podjęte przez Związek po ustaleniu nieprawidłowości w wypłacaniu pieniędzy z konta przez oskarżoną. Jej zeznania w ocenie Sądu, należy uznać za w pełni wiarygodne.

W ocenie Sądu za w pełni wiarygodne należy uznać ponadto zeznania świadka B. I. (k. 66v – protokół przesłuchania podczas postępowania przygotowawczego). Do jej zadań należało kontrolowanie Zarządu Związku pod kątem wydatków finansowych. Brała ona udział w ustaleniach nieprawidłowości w kasie Związku spowodowanych działalnością oskarżonej. Szczegółowo przedstawiła także proces ustalania źródła nieprawidłowości na koncie. Przesłuchana na rozprawie (k. 356 – 358) zeznała, że w dokumentacji związku znajdują się faktury na potwierdzenie zapłaty za telefony służbowe oraz za szkolenia, które Związek częściowo refundował. Potwierdziła, że w dokumentacji finansowej znajduje się potwierdzenie wydatków na akcję protestacyjną Związku, która w części została pokryta z pieniędzy Związku. Jej zeznania w pełni korespondują z zeznaniami pozostałych świadków.

Świadek E. M. (k. 63v – protokół przesłuchania w postępowaniu przygotowawczym, 262 – 263 – przesłuchanie na rozprawie), nie posiadała szczegółowej wiedzy na temat działalności oskarżonej w strukturach Związku. Dowiedziała się jedynie, że Związek nie płaci składek i, że z jego konta miało zniknąć ok. 50.000 zł. Zeznania świadka, choć ogólne, należy uznać za wiarygodne, ponieważ korespondują one z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym.

Świadek I. K. (k. 245-246) zeznała, że nie było żadnych faktur na potwierdzenie wydatków, które w tytułach przelewów na prywatne konto wskazywała oskarżona. W pozostałej części jej zeznania korespondują z zeznaniami reszty świadków. W tym kontekście należy uznać je za wiarygodne.

Przesłuchana w charakterze świadka J. Z., księgowa przyznała, że kilka lat temu w ramach pomocy, świadczyła usługi księgowi w „jakimś Związku (...) na U.”. (k. 453-453). Jej zeznania w ocenie Sądu nie wnoszą nic do sprawy.

Świadek J. A. zeznała, że raz pełniła czynności usługowe na rzecz Związku (k. 400 - 402) Jej zadaniem było sporządzenie sprawozdania finansowego na podstawie dokumentów dostarczonych jej przez oskarżoną. Jednak nie pamiętała sytuacji polegającej na księgowaniu przelewów na rachunek własny oskarżonej.

W przedmiotowej sprawie sporządzona ponadto została opinia biegłego z zakresu rachunkowości, finansów i wycień finansowych (k. 446 – 451). Po przeanalizowaniu historii rachunków bankowych Związku i oskarżonej oraz dokumentacji z Załącznika nr 1, którą Sąd uznaje za rzetelną w całości, biegła stwierdziła, że E. N. posiadała wysokie zadłużenie z tytułu pożyczek bankowych, w agencjach pożyczkowych oraz u osób prywatnych o czym świadczyły dokonywane z jej konta płatności oraz fakt zaciągania kolejnych pożyczek. Konkludując biegła zauważyła, że E. N. opłacała własne zobowiązania finansowe wobec banków, tytułem kosztów utrzymania mieszkania i w tym właśnie celu

wykorzystywała pieniądze przelewane z konta Związku na własne potrzeby. Biegła wskazała, że łącznie przelała ona na swój rachunek w A. Banku kwotę 52.245,00 zł.

Zdaniem Sądu, opinię tę należy uznać za pełną, jasną i niezawierającą sprzeczności. Przesłuchana na rozprawie B. B. (k. 462 – 463) podtrzymała sporządzoną przez siebie opinię. Przyznała jednak, że z dokumentacji Związku wynika, iż na akcję protestacyjną, według związku wydano kwotę 1200 zł, a tytułem tej operacji E. N. przelała na swoje konto kwotę 2000 zł. Ostatecznie biegła zweryfikowała swoje stanowisko i przyznała, że kwota, która nie znajduje pokrycia w wydatkach ani w rozliczeniach związku wynosi 51.569,60 zł. Biegła dodała ponadto, że w jej ocenie E. N. zwiększała swoje zadłużenie biorąc pod uwagę wpływ z kolejnych pożyczek z instytucji poza bankiem, co uznała za dalsze zadłużenie.

W tej mierze, wymaga zaznaczenia, że wyliczona przez biegłą kwota dotyczy wszystkich przelewów dokonanych przez oskarżoną z konta związkowego, w tym również i tych, które w znikomej (ale jednak) części znalazły odzwierciedlenie w dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy. Stąd też, przedstawioną przez biegłego kwotę należało pomniejszyć o: 2000 zł (akcja protestacyjna, albowiem przelew ten nie był objęty zakresem skargi prokuratora), 1000 zł (catering i bony), 35 zł (poczta) i 110 zł (toner), co również w części zostało potwierdzone przez świadka U. D.. Mając to na uwadze, Sąd dokonał korekty wyliczenia sporządzonego przez biegłą, co znalazło odzwierciedlenie w sentencji wyroku skazującego.

Powyższy stan faktyczny został ponadto ustalony na podstawie zgromadzonych w sprawie dokumentów w postaci protokołu pokontrolnego Komisji Rewizyjnej (k. 5-7), protokołu z posiedzenia Zarządu (k. 8-13), informacji o władzach Związku (k.14), umowy o świadczenie usług bankowych (k.21-22), historii rachunku Związku (k. 23 – 41), faktury VAT (k.42-43, 374-380, 382, 384-385, 388, 393 - 394) historii rachunku (k.44-49, 51-61), faktury (k.50), dokumentacji ZUS (193 – 216), historii rachunku osobistego oskarżonej (k. 228 – 243), informacji z banków (k. 300 – 346), wniosku o otwarcie rachunku i potwierdzenia przelewu (k. 366- 368), pokwitowania zakupu baneru (k. 369), paragonu (k. 370), potwierdzenia wykonania przelewu (k.381, 383, 386-387, 389 - 392), protokołu zatrzymania i karty karnej oraz na podstawie dokumentów znajdujących się w załączniku do akt głównych. W ocenie Sądu, wszystkie zgromadzone w sprawie dokumenty należy uznać za wiarygodne. Żadna ze stron ich nie kwestionowała. Dokumenty uzyskane od Związku pozwoliły tym samym na ustalenie przebiegu czynności podejmowanych po ujawnieniu nieprawidłowości na rachunku bankowym Związku. Dokumentacje bankowe w postaci wyciągów z rachunków posłużyły jako pełnowartościowe dowody dla ustalenia ilości dokonanych przez oskarżoną przelewów. Pozostała dokumentacja bankowa pozwoliła z kolei na ustalenie sytuacji majątkowej oskarżonej w czasie dokonywania przez nią zarzucanego czynu. Zgromadzone rachunki, faktury VAT oraz potwierdzenia przelewu posłużyły do ustalenia rzeczywistej kwoty przywłaszczonej przez oskarżoną. Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania zawartych w nich informacji.

Odpowiedzialności karnej z art. 284 § 2 k.k. podlega ten, kto przywłaszcza sobie powierzoną rzecz ruchomą. Przywołany przepis definiuje przestępstwo sprzeniewierzenia – kwalifikowaną postać przywłaszczenia. W ocenie Sądu zachowanie oskarżonej w okresie od 23 listopada 2011 r. do 10 marca 2013 r. wyczerpało wszelkie znamiona normy sankcjonowanej w powołanym wyżej przepisie.

Przedmiotem ochrony z art. 284 § 2 k.k. jest cudza rzecz ruchoma inne prawa rzeczowe jak również prawa majątkowe. Zauważyć przy tym należy, że zgodnie z art. 115 § 9 k.k. pod pojęciem rzeczy ruchomej należy rozumieć polski lub obcy pieniądź płatniczy. Sprawcą przestępstwa sprzeniewierzenia może być przy tym wyłącznie osoba, której powierzono mienie. Jest to zatem przestępstwo indywidualne.

Jak wynika ze stanu faktycznego, E. N. jako Przewodnicząca Związku, pełniąca jednocześnie funkcję Skarbnika posiadała pełen i nieograniczony dostęp do konta związku, na którym zgromadzone zostały środki ze składek członkowskich. Środki znajdujące się na rachunku związkowym zostały więc powierzone oskarżonej, jako osobie odpowiedzialnej za rozliczenia finansowe Związku

Do realizacji znamion z art. 284 § 2 Kodeksu karnego niezbędnym jest, aby sprawca przywłaszczył powierzoną mu rzecz ruchomą. Pod pojęciem przywłaszczenia należy rozumieć postępowanie z cudzą rzeczą ruchomą tak jak z własną. Z kolei rzecz powierzona, to rzecz przekazana innej osobie do dysponowania nią z zastrzeżeniem jej zwrotu właścicielowi. E. N. nie była właścicielką środków finansowych zgromadzonych na rachunku Związku. Środki te, w ramach sprawowanej przez nią funkcji zostały jej powierzone i mogła ona nimi dysponować, jednakże tylko w taki sposób, jaki był zgodny z celami funkcjonowania Związku. Jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego, oskarżona przelewała jednak powierzone jej środki finansowe na prywatne konto, czego celem było regulowanie własnych zadłużeń z tytułu założonych lokat oraz kredytów. Jak wynika z analizy rachunków bankowych, przelewane środki służyły jej ponadto do codziennego życia. Dokonywała ona tych przelewów bez zgody oraz bez wiedzy pozostałych członkiń Związku.

Przestępstwo sprzeniewierzenia jest przestępstwem skutkowym, który w tym wypadku należy określić jako utrata przez osobę uprawnioną możliwością dysponowania tymi przedmiotami. Jak wynika z poczynionych ustaleń, E. N., dokonując szeregu przelewów z konta Związku pozbawiła jego członkinię faktyczną możliwością dysponowania zgromadzonymi środkami. Nastąpił zatem opisany powyżej skutek.

Co do strony podmiotowej, należy stwierdzić, że przestępstwo sprzeniewierzenia może zostać popełnione jedynie umyślnie. Sprawca musi zatem obejmować swoją świadomością nie tylko fakt, że rozporządza cudzym mieniem, ale także to, że chce zatrzymać to mienie dla siebie. Fakt, że oskarżona w pierwszej kolejności przelewała powierzone jej środki finansowe na własne konto, a następnie w przeważającej ilości przypadków, po przelewie, wybierała je lub przelewała na inne rachunki, w tym finansowała z nich prywatną lokatę, jednoznacznie wskazuje, że działała ona z zamiarem bezpośrednim – to znaczy, chciała popełnić dany czyn zabroniony. Posiadając pełną świadomość charakteru założonej prywatnej lokaty, zdecydowała się na jej finansowanie ze środków Związku, mając jednocześnie świadomości ryzyka z jakim wiązało się jej założenie. Jak z resztą sama przyznała, wpłacone przez nią pieniądze przepadły. Licząc na szybki zysk, zdecydowała się ona na podjęcie ryzykownej inwestycji pieniężnej zasilając ją nie swoimi środkami. W ocenie Sądu, jednoznacznie wskazuje to, oskarżona zmanifestowała tym samym, przelewając środki Związku na swoje konto, a następnie wpłacając je na ryzykowną lokatę, chęć zatrzymania tych środków dla siebie. Mowa tu oczywiście o części przelewanych lub wybieranych pieniędzy, albowiem w pozostałym zakresie, tj. dokonywania wypłat z bankomatów, dokonywania spłat kredytów itp., gdy operacje te następowały w czasie krótkim po wpłynięciu pieniędzy związkowych, zmiana statusu majątkowego jest czytelna i nazbyt wyrazista jeśli idzie o znamień przywłaszczenia. Ponadto, co warto podkreślić, brak jest jakiegokolwiek dokumentacji (czy to w aktach głównych, czy to w załączniku), która świadczyłaby o tym, że wybierane przez oskarżoną pieniądze w gotówce, które trafiły na jej konto na skutek dokonania przelewu z rachunku związkowego, zostały spożytkowane na cele związkowe, o których wyjaśniała oskarżona. Sąd raz jeszcze zauważa, że z punktu widzenia zasad rozsądnego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, nie sposób dać wiarę oskarżonej, jakoby prowadziła własne segregatory księgowo, w których rzekomo umieszczała dokumenty uzasadniające poniesione wydatki.

Należy też, zdaniem Sądu, w tym miejscu zwrócić uwagę na stanowisko Sądu Apelacyjnego w Warszawie, który wyroku z dnia 19 września 2012 r., w sprawie o sygn. akt II AKa 227/2012 stwierdził, że „powiernik, któremu powierzono prawo do dysponowania środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku bankowym, dokonując bezprawnie polecenia wypłaty pieniędzy z tego rachunku, dopuszcza się przywłaszczenia powierzonych mu pieniędzy w rozumieniu art. 284 § 2 k.k.” Stan faktyczny i prawny istniejący na kanwie powołanego wyżej judykatu jak najbardziej oddaje charakter przestępnej działalności oskarżonej.

Należy ponadto zauważyć, że podlegające prawnokarnej ocenie zachowania E. N. charakteryzują się elementem ciągłości, albowiem dokonywała ona przelewów regularnie, w latach 2011 – 2013. Zatem, w celu dokonania odpowiedniej kwalifikacji prawnej podjętych przez nią działań, należy rozważyć kwestię przyjęcia, że oskarżona popełniła tak naprawdę jeden czyn zabroniony w warunkach czynu ciągłego. Jak bowiem wynika z art. 12 k.k. dwa lub więcej zachowań, podjętych w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, uważa się

za jeden czy zabroniony, a gdy przedmiotem zamachu jest dobro osobiste, warunkiem uznania wielości zachowań za jeden czyn zabroniony jest tożsamość pokrzywdzonego.

Warunkiem dla przyjęcia, że oskarżona dopuściła się zarzucanego jej przestępstwa w warunkach czynu ciągłego jest uznanie, że działała ona w krótkich odstępach czasu pomiędzy kolejnymi zachowaniami, których dokonywała z góry powziętym zamiarem. W realiach niniejszej sprawy, nie ulega wątpliwości, że działanie oskarżonej rozciągnięte było w czasie, gdzie na przestrzeni 2 lat w regularnych odstępach dokonywała ona przelewów bankowych z konta Związku na swoje własne. Regularność tych przelewów wskazuje ponadto, że oskarżona obejmowała zamiarem wszystkie dokonane przez siebie czyny. W ciągu dwóch lat pomiędzy 2011 – 2013 r. konsekwentnie przelewała pieniądze Związku w celu opłacenia swojej lokaty. Miała przy tym świadomość własnej sytuacji majątkowej i w stałych odstępach czasu przywłaszczała kolejne sumy pieniędzy. Co do kwestii działania z góry powziętym zamiarem, w ocenie Sądu nie budzi wątpliwości, że właśnie takie nastawienie psychiczne przyświecało oskarżonej. Regularność jej działania wskazuje, że podejmowała ona pieniądze z konta Związku w celu spłaty lokaty prywatne, a zaprzestanie sprzeniewierzenia powierzonych jej pieniędzy nastąpiło dopiero po zwróceniu uwagi przez struktury regionalne Związku na nieprawidłowości w opłacaniu składek. W związku z tym, niezbędne jej zakwalifikowanie zachowań oskarżonej, jako przestępstwa popełnionego w warunkach czynu ciągłego określonego w art. 12 k.k.

Powyższe jednoznacznie zatem wskazuje, że oskarżona E. N. zrealizowała wszelkie znamiona przestępstwa z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Uznając sprawstwo i winę oskarżonego za niekwestionowane, Sąd przyjął jako podstawę skazania i wymiaru kary art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i wymierzył oskarżonej karę 1 roku pozbawienia wolności. Sąd uznał też, że ze względów wskazanych poniżej oskarżona powinna skorzystać z dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania kary przez okres 3 lat próby oraz winna odczuć dolegliwość majątkową poprzez zapłatę grzywny w ilości 100 stawek dziennych po 10 zł. każda.

Stopień winy oskarżonej Sąd uznał za znaczny. Przestępstwo, które popełniła oskarżona należy do kategorii przestępstw umyślnych. W momencie dokonania czynu, oskarżona miała niczym niezakłóconą możliwość podjęcia innej decyzji i zachowania się w sposób zgodny z prawem.

Biorąc pod uwagę postać zamiaru bezpośredniego, rodzaj naruszonego dobra (własność) i okoliczności popełnienia czynu (ciągłość, przemyślany sposób działania), Sąd uznał, że również stopień społecznej szkodliwości czynów popełnionych przez oskarżoną należy uznać za znaczny. Oskarżona w sposób poważny podważyła zaufanie do siebie jako prezesa oraz szeregowych członków do władz związku. Na znaczny stopień karygodności wpłynęła też wartość przywłaszczonego mienia, która wynosi blisko 50 tys. złotych.

Wymierzona kara pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania oraz grzywny mieści się w granicach ustawowego zagrożenia karą, o którym mowa w art. 284 § 2 k.k. oraz art. 33 § 2 i 3 k.k. Sąd kierował się przede wszystkim dyrektywą sprawiedliwościową, uznając że kara musi odpowiadać stopniowi winy i społecznej szkodliwości czynu. W dalszej kolejności Sąd kierował się dyrektywą prewencji ogólnej. Trzeba mieć bowiem na względzie, że informacja o karze powinna dotrzeć tak do potencjalnych sprawców podobnych czynów, jak i wzbudzić w społeczeństwie pozytywne oddziaływanie, którego treścią ma być poczucie pewności prawa i poczucia sprawiedliwości.

Sąd na podstawie art. 33 § 2 wymierzył oskarżonej grzywnę w wymiarze 100 stawek dziennych grzywny określając wysokość jednej stawki na kwotę 10 zł. Wymierzając oskarżonej grzywnę, Sąd najpierw określił liczbę stawek dziennych grzywny, kierując się przy tym wspomnianymi wyżej dyrektywami wymiaru kary, określonymi w art. 53 § 1 k.k.. ustalając następnie wysokość stawki dziennej. Sąd w tej mierze uwzględnił dochody oskarżonej, jej warunki rodzinne, osobiste, stosunki majątkowe, jak i możliwości zarobkowe. Oskarżona – jak zostało zauważone wyżej – powinna odczuć również oddziaływanie kary na własnym majątku, co będzie stanowiło dolegliwość, adekwatną do powagi popełnionego przez niego przestępstwa. Grzywna została wymierzona obok kary pozbawienia wolności,

albowskiem czyn został popełniony w związku z celem osiągnięcia korzyści majątkowej, którą zresztą oskarżona osiągnęła.

Na tle niniejszej sprawy okoliczności wpływające obciążająco na wymiar kary przejawiały się przede wszystkim w wykorzystaniu przez oskarżoną pełnionej przez siebie odpowiedzialnej funkcji w celu spłaty prywatnych zadłużeń. Oskarżona swoim nieodpowiedzialnym zachowaniem w trakcie pełnienia funkcji Przewodniczącej Związku naraziła go na utratę zaufania w oczach pozostałych jego członków oraz w strukturach krajowych. Wykorzystując możliwość dysponowania powierzonymi jej pieniędzmi naraziła ponadto Związek na problemy finansowe.

Jako okoliczność łagodzącą, Sąd uznał częściowe przyznanie się oskarżonej do winy oraz udokumentowany stan zdrowia oskarżonej.

Zgodnie z art. 46 § 1 k.k. Sąd skazując oskarżoną za popełnione przez nią przestępstwo orzekł ponadto obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem w całości, tj. w kwocie 49.100,00 zł zgodnie z wnioskiem pokrzywdzonego.

Na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary grzywny, Sąd zaliczył oskarżonej okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie, w związku z zatrzymaniem E. N. w dniu 14 listopada 2013 r., przyjmując, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się dwóm dziennym stawkom grzywny.

Zgodnie z § 14 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 16 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu Sąd zasądził na rzecz adwokata P. P. kwotę 1.239,84 zł brutto tytułem kosztów nieopłaconej prawnej udzielonej oskarżonej z urzędu. Na powyższą kwotę złożyło się: 420 zł tytułem pierwszej rozprawy oraz po 84 zł za każdy z kolejnych siedmiu terminów rozprawy. Kwota ta została następnie powiększona o należną stawkę VAT (231,84 zł) obliczoną od kwoty 1008 zł (420 + 7x 84).

Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. Sąd zwolnił oskarżoną od ponoszenia kosztów sądowych, uznając, że ich uiszczenie byłoby dla niej zbyt uciążliwe ze względu na sytuację rodzinną, majątkową, wysokość uzyskiwanych dochodów oraz orzeczoną grzywnę oraz obowiązek naprawienia szkody.

Biorąc pod uwagę powyższe, orzeczono jak w sentencji.